

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2025-04-16

Ärendenummer AVO-2025-00319

Handläggare

Katrin Ceesay

Telefon: 031-365 10 50

E-post: katrin.ceesay@aldrevardomsorg.goteborg.se

Svar på remiss om förslag på Göteborgs Stads plan mot rasism 2025-2028

Förslag till beslut

1. Äldre samt vård- och omsorgsnämnden tillstyrker förslaget till Göteborgs stads plan mot rasism 2025–2028, under förutsättning att nämndens framförda synpunkter omhändertas.
2. Äldre samt vård- och omsorgsnämnden översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till stadsledningskontoret.
3. Beslutet förklaras omedelbart justerat.

Sammanfattning

Stadsledningskontoret har, på uppdrag av kommunstyrelsen, tagit fram ett förslag till Göteborgs Stads plan mot rasism 2025–2028, remitterat till äldre samt vård- och omsorgsnämnden för yttrande. Syftet är att bidra till förflyttningar inom verksamhetsområden med särskild utsatthet för rasism för minoritetsgrupper, i enlighet med internationella konventionsåtaganden och svensk lagstiftning.

Förvaltningen bedömer att resursmässiga förutsättningar finns för att, i samverkan med nämnden för funktionsstöd, ta fram och implementera en rutin för att hantera kränkningar mot medarbetare från omsorgstagare, brukare, patienter eller klienter. Förvaltningen ställer sig positiv till planen men ser en risk att dess krav på årlig rapportering och uppföljning (s. 7 i planen) skapar separata administrativa spår, vilket kan belasta verksamheten utan tydlig effekt. Förvaltningen föreslår att uppföljning integreras i ordinarie planerings- och uppföljningsprocesser. Med denna synpunkt tillstyrker förvaltningen planen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen bedömer att resurser finns för att genomföra den föreslagna åtgärden inom nämndens ekonomiska ram. Kommunstyrelsens medel till uppdraget Levande historia i Göteborg kan delvis finansiera åtgärder där målgrupp och fokus överensstämmer (s. 5 i planen). Dock riskerar planens krav på årlig rapportering till nämnden (s. 7) ökad administrativ belastning, vilket kan påverka resurser för kärnverksamheten. Integrering av uppföljning i ordinarie processer skulle effektivisera resursanvändningen.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Som lyfts i förslaget till ny till plan mot rasism så är utsatthet kopplat till utländsk bakgrund en identifierad fråga inom äldre samt vård- och omsorgsförvaltningen. Den enkätundersökning som genomfördes av förvaltningen i slutet av år 2023 visade att utländsk bakgrund har betydelse för arbetsvillkor och upplevd arbetsmiljö. Arbetsmiljö och hållbar bemanning är en prioriterad fråga för förvaltningen, något som reflekteras i tioårsplanen där attraktiv arbetsgivare är ett av fokusområdena.

Ärendet förväntas ha en positiv inverkan på chefer och medarbetares arbetsmiljö samt för förvaltningens målgrupper. Forskning visar att förbättringar som rör medarbetares arbetssituation också är av stor vikt i arbetet med att individanpassa äldreomsorgen och arbeta utifrån en personcentrerad vård och omsorg¹.

Samverkan

Information i förvaltningsövergripande samverkansgrupp den 21 maj 2025.

Bilagor

1. Göteborgs Stads plan mot rasism År 2025–2028
2. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande Remittering av förslag till Göteborgs Stads plan mot rasism 2025-2028
3. Tilläggsyrkande från V, S och MP, KS 20250
4. Remissmissiv nämnder - Förslag till Göteborgs Stads plan mot rasism 2025–2028

Beslutet skickas till

Stadsledningskontoret

¹ Brownie, S. & Nancarrow, S. (2013). Effects of person-centered care on residents and staff in aged-care facilities: a systematic review. *Clinical Interventions in Aging*, 8, 1-10.

Ärendet

Stadsledningskontoret har remitterat förslag till Göteborgs Stads plan mot rasism 2025–2028 till äldre samt vård- och omsorgsnämnden för yttrande senast 30 maj 2025. Planen syftar till att motverka rasism inom verksamhetsområden med särskild utsatthet för minoritetsgrupper, med fokus på vård, omsorg och stöd för nämnden.

Beskrivning av ärendet

Planen bygger på kommunfullmäktiges beslut 2020 om en första plan mot rasism (KF 2020-02-20 § 15) och uppdateras nu med nya omvärldsförutsättningar (KF 2023-11-09 § 4). Förvaltningens enkätundersökning 2023 visade att många medarbetare i hemtjänsten upplevt rasism utan att agera (s. 14 i planen). Planen föreslår en rutin för att hantera kränkningar mot personal i omsorgsnära verksamheter, framtagen i samverkan med nämnden för funktionsstöd (s. 14). Rutinen ska komplettera befintliga rutiner mot kränkande särbehandling och trakasserier.

Kommunstyrelsen önskar särskilt svar på vilka resursmässiga förutsättningar berörda nämnder har för att genomföra de föreslagna åtgärderna. Äldre samt vård- och omsorgsnämnden har framförallt att svara på insatser kopplat till fokusområde vård, omsorg och stöd.

Den föreslagna planen föreslår att en rutin som ger stöd i hur chefer och medarbetare ska agera när medarbetare utsätts för kränkningar tas fram och implementeras. Rutinen är tänkt att vända sig till alla som arbetar inom så kallade omsorgsnära verksamheter och ska fungera som ett konkret stöd för chefer och medarbetare i att hantera kränkningar.

Enkätundersökningen visade med tydlighet att det i dagsläget saknas stöd i hur chefer och medarbetare ska agera när de själva utsätts eller när de ser kollegor utsättas för kränkningar kopplat till utländsk bakgrund. Att ta fram rutinen i samverkan med nämnden för funktionsstöd kommer, som nämns i förslaget, ge både samarbetsvinster och ett gemensamt lärande. För att rutinen ska fungera praktiskt i verksamhet är det även av vikt att rutinen tas fram av de som också ska arbeta utefter rutinen och att det inkluderas i hur verksamhet arbetar utefter stadens rutiner för kränkande särbehandling och trakasserier.

Förvaltningen bedömer att resursmässiga förutsättningar finns, stärkt av pågående utvecklingsarbete från enkätundersökningen. Samverkan med nämnden för funktionsstöd ger samarbetsvinster och gemensamt lärande. Förvaltningen ser dock en risk med planens krav på årlig rapportering till nämnden (s. 7), vilket kan driva administration i separata spår. Förvaltningen föreslår att uppföljning integreras i ordinarie planerings- och uppföljningsprocesser för att undvika överflödigt arbete. Förvaltningen ser också en risk att den nya rutinen inte får tillräcklig effekt om den inte inkluderas i hur förvaltningen arbetar utefter stadens rutin för kränkande särbehandling och trakasserier.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen tillstyrker förslaget till Göteborgs Stads plan mot rasism 2025–2028, med synpunkt om att stadsledningskontoret förtydligar att uppföljning av planens åtgärder (s. 7) integreras i ordinarie planerings- och uppföljningsprocesser i förvaltning och nämnd, för att undvika separata administrativa spår och överflödigt arbete. För att den nya rutinen ska ge effekt behöver den inkluderas i befintliga rutiner för kränkande särbehandling och

trakasserier och tas fram i dialog med de medarbetare och chefer som ska arbeta utefter rutinen.

Simon André Cederholm

Avdelningschef

Babbs Edberg

Förvaltningsdirektör